

Aparte stal voor BD-vee

Biologisch-dynamisch veehouder en zorgboer Jennes Rochat boert sinds 1 maart op Hoeve Kraaiveld, een zorglandgoed in Woudrichem. De potstal en de veertien zorgappartementen vallen vooral architectonisch op.

Tekst en foto's: Dick van Doorn

Hoeve Kraaiveld in Woudrichem (NB) doet in eerste instantie meer denken aan een bedrijfspand dan aan een stal. Toch melkt melkveehouder Jennes Rochat er 35 koeien; op korte termijn wil hij groeien naar 60 melkkoeien. De bijzondere uitstraling is te danken aan antroposofische inslag van de vorige eigenaar, die het project samen met ZLTO en Brabants Landschap van de grond tilde. De huidige eigenaar, zorginstelling Lievegoed, werkt ook vanuit die gedachte. Na de overname eind 2013 werden meteen rolwindschermen in de ventilatieopeningen aan de zijkant van de stal geïnstalleerd. "Nu staat het vee goed beschermt", zegt Rochat. De potstal heeft een stroverdeler en achter het voerhek ligt een volledige roostervloer. Voor de overname was er alleen een voerbuis in de stal. Nu is er een zelfsluitend voerhek met individuele vergrendeling per voerplaats. Rochat: "Voor dieren met hoorns is een zelfsluitend voerhek handig met het oog op rangordegevechten. Nu is het rustiger in de koppel." Om voldoende rust in de koppel te houden, zet Rochat het vee na het melken ook altijd even vast. En

de individuele vergrendeling levert nog een voordeel op: het vee is gemakkelijker te insemineren. De biologisch-dynamische veehouder streeft naar een rollend jaargemiddelde van zo'n 7.000 liter. Rochat melkt de 34 koeien met een 2x5-stands Duovac-melkstel van DeLaval. Vooralsnog houdt Rochat nog een mengelmoes aan rassen met inkruisingen van Brown Swiss, Jersey, MRIJ en zogeheten drieweg-stieren. Lievegoed wil echter meer lijn in de fokkerij brengen. Vandaar dat de stichting volledig overstapt naar het dubbel-doelras MRIJ. "We hadden ook voor blaarkoppen kunnen kiezen. Die zitten qua productie op een vergelijkbaar niveau. Maar die missen aan het eind echter zo'n honderd kilogram vlees."

Warmteterugwinningssysteem

Alles in het melkveebedrijf is gericht op duurzaamheid. Voor de houtkachel die het bedrijf voorziet van warmte en warm water is zelf speciaal een bos aangelegd op het landgoed. Verder liggen er zonnepanelen op de daken. Daarnaast heeft de melkstal een warmteterugwinningssysteem. Rochat:

"De warmte van de melk verwarmt het drinkwater." Omdat dit soms toch nog ontoereikend is, is er ook nog een rondpompsysteem met thermostaat om het drinkwater eventueel nog iets extra te verwarmen.

Ventilatoren zijn er niet in de stal. Rochat: "Wel hebben we een ventilatiesysteem voor de melkput voor als het 's zomers heel warm is." In de muur aan de kopse kant van de melkput zitten twee kleine ventilatoren. En over de volledige lengte van een van de zijmuren van de melkput zitten ventilatie-openingen met kleppen die in de winter dicht kunnen. In de zomer staan ze echter open en dan zorgt het systeem voor een verkoelend windje.

Ook bijzonder is dat een van de daken van de stal dient als opvangbekken voor hemelwater, dat wordt gebruikt om alle wc's van de veertien appartementen, het woonhuis en het bedrijf door te spoelen. Verder is er een helofytenfilter dat het afvalwater van alle bedrijfs- en privégedeeltes reinigt, inclusief het spoelwater uit de melkput. ▣

Bedrijfsgegevens

Jennes Rochat (45) boert met zijn vrouw Suzanne in Woudrichem op een biologisch-dynamisch melkveebedrijf. Er is een potstal met in pandig veertien zorgappartementen. Rochat melkt 35 koeien. De stal heeft onder meer een open binnenplaats, een warmteterugwinningssysteem en een wateropvang voor doorspoelen van de wc's.

